

Wiosna, czyli słów kilka o japońskiej wiśni

Z cyklu

„Wiadomości z Ogródów Kórnickich”

Hanami, czyli dosłownie „oglądanie kwiatów”, jest jednym z najważniejszych wydarzeń w kulturze japońskiej. Tradycja ta sięga ery Nara (710-784), kiedy oglądanie kwitnących kwiatów, początkowo śliwy, a potem wiśni, zarezerwowane było dla wyższych warstw społecznych. Kwiaty wiśni, będące zwiastunami wiosny, postrzegane są jako metafora życia ludzkiego, kojarzone głównie z radością, ale i ulotnością chwili. Symbolizują naturalne piękno, delikatność oraz subtelność. Do dzisiaj oglądanie kwitnących wiśni jest w Japonii świętem, w czasie którego w miejscach, gdzie można podziwiać te przepiękne kwiaty, odbywają się spotkania towarzyskie, imprezy integracyjne, pikniki czy festyny.

Kompozycje parkowe z wykorzystaniem drzew wiśniowych wiosną charakteryzują się pięknem, które porównać można do niektórych gatunków obficie kwitnących parkowych róż czy ozdobnych jabłoni. Dzięki temu wiśnie ozdobne szczególnie nadają się do tworzenia kompozycji roślinnych zarówno w alejach parkowych, jak i w przydomowych ogródkach. Choć są one sadzone i pielęgnowane dla kwiatów, niektóre z nich wytwarzają latem małe kwaśne owoce, które są przysmakiem ptaków. W Polsce sezon kwitnienia przypada na okres od połowy kwietnia do połowy maja, chociaż niektóre kultywary („odmiany uprawne”) kwitną pod koniec marca. Kwiaty wiśni ozdobnych posiadają od 5 do 28 płatków, są pojedyncze lub pełne, przypominające puszyste pompony, przyjmują zabarwienie od białego do różowego i przepięknie pachną. Kilkanaście sztuk kwiatów zebranych jest w jednym kwiatostanie, a rozwijają się one jeszcze przed momentem pojawienia się liści. Drzewa wiśni charakteryzują się zróżnicowaną wielkością, osiągać mogą 10 metrów wysokości i 8 metrów rozpiętości korony, tworząc przepiękny kobierzec kwiatów. Na uwagę zasługują również dekoracyjne, eliptyczne, lekko piłkowane liście, które przybierają dość zróżnicowane kolory – od różnych odcieni zielonego, różu czy purpury wiosną aż po żółcie i pomarańcze jesienią. W roku 1912 Japonia podarowała Stanom Zjednoczonym około 3000 drzewek wiśniowych na dowód przyjaźni pomiędzy tymi krajami. Drzewa te, wraz z kolejną partią podarowanych drzew, posadzono w 1965 roku w Waszyngtonie, gdzie podziwiać można je każdego roku w okresie kwitnienia podczas Narodowego Festiwalu Kwitnących Wiśni. Jednak pasjonaci tych przepięknie kwitnących drzew nie muszą wydawać pieniędzy na bilet lotniczy do USA, ponieważ można podziwiać je również w Arboretum Instytutu Dendrologii PAN.

Kwitnące wiśnie

Wiśnia kórnicka - pąki
(zdj. wykonane przez mgr Martynę Lasek)

Już w okresie międzywojennym Arboretum pochwalić się mogło posiadaniem 35 gatunków wiśni ozdobnych, w tym również z Japonii. Uwagę zwiedzających Arboretum podczas wiosny przyciągnąć mogą także przepięknie kwitnące drzewa wiśni kórnickiej (*Prunus x hillieri* f. *kornicensis*), którą w latach trzydziestych ubiegłego wieku wyhodował ówczesny dyrektor Ogródów Kórnickich, dr Antoni Wróblewski. Odmiana ta przetrwała okres wojenny i po raz pierwszy opisana została przez profesora Białoboka w 1955 roku. Drzewo dorasta do 4-5 metrów wysokości, jest szeroko rozgałęzione. Młode, rozwijające się liście mają barwę miedziano-zieloną i są widoczne na początku kwitnienia. Kwiaty w pąkach mają kolor bladoróżowy, po otwarciu przybierają barwę białą, która zmienia się z czasem na

różowo-purpurową, szczególnie u podstawy. Dojrzałe owoce są czarne, kuliste, o długości około 8 mm, słodko-gorzkie. Inną ciekawą odmianą wiśni japońskiej, również otrzymaną w Arboretum, jest *Prunus incisa* 'Arboretum Kórnik', która jest odmianą wczesną, osiągającą do 5 metrów wysokości. Drzewo tworzy gęstą koronę i kwitnie obficie w marcu. Posiada drobne, bladoróżowe, pięciopłatkowe kwiaty. Każdy miłośnik kwitnących wiśni może zakupić sadzonki tych odmian w wybranych produkujących je szkółkach drzew i krzewów ozdobnych i cieszyć się przepięknie kwitnącym drzewkiem również w swoim ogrodzie.

♦ Barbara Kurpisz, Tomasz Pawłowski
Instytut Dendrologii PAN